

Ersättningsgrundande skördarmätning

Versionsnummer 2.0

Biometria
Senast uppdaterad: 2024-01-24

Revisionshistorik

Revisionshistoria för handboken.

Vid ändring av revisionshistoria ska även version och datum på första sidan samt datum i sidhuvudet uppdateras.

Version	Ändring	Datum	Signatur
1.0	Första publicerbara version av dokumentet	2023-04-25	MAEN
2.0	Förtydligande av "När det blivit fel" och vad man gör Samt höjt version till 2.0	2024-01-24	ELNA

Innehållsförteckning

Redovisningsmodeller	4
Olika handelssortiment per modell	4
429-1 Trädslagsfördelade stammar.....	4
429-2 Trädslagsfördelad stamvolym.....	4
429-3 Trädslagsfördelad stamvolym samt bränsleved	4
429-4 Stamvolym.....	4
Generella förutsättningar	5
Handelssortiment	5
429-1 Trädslagsfördelade stammar.....	5
429-2 Trädslagsfördelad stamvolym.....	7
429-3 Trädslagsfördelad stamvolym samt bränsleved	7
429-4 Stamvolym.....	7
Alla handelssortiment.....	7
Site, mottagningsplats och mätplats	7
Branschgemensam mätningstjänst.....	7
MTJ-200007 Sektionsmätt stamvolym, för modell 429-1	7
MTJ-200008 Insänd bruttovolym per leverans.....	8
Mätningensflöde	8
Trädslagsfördelade stammar (429-1).....	8
Trädslagsfördelad stamvolym (429-2).....	8
Trädslagsfördelad stamvolym samt bränsleved (429-3).....	8
Stamvolym (429-4).....	9
Generell parameter	9
Skapa förutsättningar för ersättningsgrundande skördarmätning	9
Mottagare	9
Mätande företag	9
Erbjuden mätningstjänst	9
Redovisningshänvisning.....	10
RH 1.....	10
RH 2.....	10
RH 3.....	10
RH 4.....	10

Lägga upp affärerna.....	11
Affärer med industrimätning	11
Affär med skördarmätning	11
Prisvillkor.....	11
Förstaledskontrakt och avtalsobjekt.....	11
Produktionsrapportering.....	12
Byta ersättningsgrund till industrimätning.....	12
Före denna tidpunkt är det enkelt	12
Lösning	12
Vid denna tidpunkt är det ganska enkelt	13
Lösning	13
Vid denna tidpunkt är det ganska enkelt	13
Lösning	13
Efter denna tidpunkt blir det komplicerat.....	13
Lösning	13
Efter denna tidpunkt blir det väldigt komplicerat.....	14
Lösning	14
Byta ersättningsgrund från industri- till skördarmätning.....	14

Redovisningsmodeller

Den redovisningsmodell som önskas styrs av vilket handelssortiment som väljs i kontraktet mot skogsägaren.

HS	Namn	Volym per	Pris per
429-1	Trädslagsfördelade stammar	Stam	Netto och avdrag per produkt och dbh-klass
429-2	Trädslagsfördelad stamvolym	Produkt	Brutto per produkt
429-3	Trädslagsfördelad stamvolym samt bränsleved	Produkt	Brutto per produkt
429-4	Stamvolym	Produkt	Brutto per produkt

Olika handelssortiment per modell

429-1 Trädslagsfördelade stammar

Vid användande av denna modell redovisas uppgifter om varje enskild stam. Stammens produkt bestäms av dess trädslag och upparbetningstyp, d v s om den är enkel- eller flerträdshanterad vid avverkningen. Stammens brösthöjdsdiameter och produkt går att använda för att styra priset. På varje stam redovisas stamfelsved som avdragsvolym. Redovisningen på mätbesked sker fördelat per produkt och enligt fördefinierade dbh-klasser.

429-2 Trädslagsfördelad stamvolym

Vid användande av denna modell sker redovisning som total stamvolym fördelat per trädslag och upparbetningstyp. Styrning av pris är möjligt per produkt och beräkning sker utifrån bruttovolym. Redovisningen på mätbesked sker fördelat per produkt.

429-3 Trädslagsfördelad stamvolym samt bränsleved

Vid användande av denna modell sker redovisning av totalvolym per produkt. För stamvolymen, exklusive bränslevedsvolymen, sker uppdelning på produkter utifrån trädslag och upparbetningstyp. Total bränslevedsvolym redovisas som en separat produkt. Styrning av pris är möjligt per produkt och beräkning sker utifrån bruttovolym. Redovisningen på mätbesked sker fördelat per produkt.

429-4 Stamvolym

Vid användande av denna modell sker redovisning som total stamvolym per upparbetningstyp.

Styrning av pris är möjligt per produkt och beräkning sker utifrån bruttovolym. Redovisningen på mätbesked sker fördelat per produkt.

Generella förutsättningar

Följande generella förutsättningar ska finnas upplagda för att ersättningsgrundande skördamätning ska fungera. Ska normalt inte behöva ändras.

Handelssortiment

Ett handelssortiment med produkter och attribut för varje redovisningsmodell (enligt ovan) ska finnas upplagda.

429-1 Trädslagsfördelade stammar

Produkter och attribut:

4200 Stammar Barr

- tredslagsklass: 1,2,A,B,J,L,M (eller endast B,J,L)
- tredslagsgrupp: 0
- uppabetningstyp: EB

4201 Stammar Barr, flerträdshanterad

- tredslagsklass: 1,2,A,B,J,L,M (eller endast B,J,L)
- tredslagsgrupp: 0
- uppabetningstyp: FB

4210 Stammar Tall

- tredslagsklass: 1
- uppabetningstyp: EB

4211 Stammar Tall, flerträdshanterad

- tredslagsklass: 1
- uppabetningstyp: FB

4220 Stammar Gran

- tredslagsklass: 2
- uppabetningstyp: EB

4221 Stammar Gran, flerträdshanterad

- tredslagsklass: 2
- uppabetningstyp: FB

4223 Stammar gran, barkborreskadad

- tredslagsklass: C (kortsiktig lösning, ska vara 2 långsiktigt)
- stamkod: BBS (långsiktig lösning)
- uppabetningstyp: EB

4224 Stammar gran, barkborreskadad, flerträdshanterad

- tredslagsklass: C (kortsiktig lösning, ska vara 2 långsiktigt)
- stamkod: BBS (långsiktig lösning)
- uppabetningstyp: FB

4230 Stammar Löv

- tredslagsklass: 4,5,6,7,8,E,K,R,T (eller endast 7,K,R,T)

- tredslagsgrupp: 3
- upparbetningstyp: EB
- 4231 Stammar Löv, flerträdshanterad
 - tredslagsklass: 4,5,6,7,8,E,K,R,T (eller endast 7,K,R,T)
 - tredslagsgrupp: 3
 - upparbetningstyp: FB
- 4240 Stammar Björk
 - tredslagsklass: 4
 - upparbetningstyp: EB
- 4241 Stammar Björk, flerträdshanterad
 - tredslagsklass: 4
 - upparbetningstyp: FB
- 4250 Stammar Asp
 - tredslagsklass: 5
 - upparbetningstyp: EB
- 4251 Stammar Asp, flerträdshanterad
 - tredslagsklass: 5
 - upparbetningstyp: FB
- 4260 Stammar Bok
 - tredslagsklass: 6
 - upparbetningstyp: EB
- 4261 Stammar Bok, flerträdshanterad
 - tredslagsklass: 6
 - upparbetningstyp: FB
- 4280 Stammar Ek
 - tredslagsklass: 8
 - upparbetningstyp: EB
- 4281 Stammar Ek, flerträdshanterad
 - tredslagsklass: 8
 - upparbetningstyp: FB
- 42A0 Stammar Lärk
 - tredslagsklass: A
 - upparbetningstyp: EB
- 42A1 Stammar Lärk, flerträdshanterad
 - tredslagsklass: A
 - upparbetningstyp: FB
- 42E0 Stammar Ask
 - tredslagsklass: E
 - upparbetningstyp: EB
- 42E1 Stammar Ask, flerträdshanterad
 - tredslagsklass: E
 - upparbetningstyp: FB
- 42M0 Stammar Contorta
 - tredslagsklass: M

- upparbetningstyp: EB
- 42M1 Stamar Contorta, flerträdshanterad
- tredslagsklass: M
 - upparbetningstyp: FB

429-2 Trädslagsfördelad stamvolym

Samma som för 429-1.

429-3 Trädslagsfördelad stamvolym samt bränsleved

Samma som för 429-1, samt:

509 Bränsleved Barr & Löv

- tredslagsgrupp: 9
- endamal: energi

429-4 Stamvolym

4290 Stamar Barr & Löv

- tredslagsgrupp: 9
- upparbetningstyp: EB

4291 Stamar Barr & Löv, flerträdshanterad

- tredslagsgrupp: 9
- upparbetningstyp: FB

Alla handelssortiment

Alla handelssortiment i VIOL3 måste ha attributet endamal definierad. Annars fungerar inte mappningen till stamfelsesved och bränsleved.

Site, mottagningsplats och mätplats

Site Skog, mottagningsplats 01000 (Skog) och mätplats 01000MA (Skog)

Branschgemensam mätningstjänst

Följande två branschgemensamma mätningstjänster ska finnas upplagda.

MTJ-200007 Sektionsmätt stamvolym, för modell 429-1

Stödjer redovisningsmodell 429-1.

Mätmetod: stockm

Mätobjektstyp: stam

Mätegenskaper:

bruttovolym_m3f

avdragsvolym_m3f

brosthöjdsdiameter

brosthojdsdia_klass
gagnlengd
produktandel
Beräkningsaktiviteter:
nettovolym_m3f

MTJ-200008 Insänd bruttovolym per leverans

Stödjer redovisningsmodell 429-2, 429-3 och 429-4.

Mätmetod: stockm

Mätobjektstyp: leverans

Mätegenskaper:

bruttovolym_m3f

antal_stammar

produktandel

Beräkningsaktiviteter:

nettovolym_m3f

Mättingsflöde

Följande fyra mättingsflöden (för respektive redovisningsmodell) ska finnas upplagda.

Trädslagsfördelade stammar (429-1)

Handelssortiment: 429-1

Site: Skog

Mottagningsplats: 01000

Transportslag: Ingen transport

Sökordning: 1

Mättingsflödesansvarig: 08990-00000

Operation: MTJ-200007

Trädslagsfördelad stamvolym (429-2)

Handelssortiment: 429-2

Site: Skog

Mottagningsplats: 01000

Transportslag: Ingen transport

Sökordning: 1

Mättingsflödesansvarig: 08990-00000

Operation: MTJ-200008

Trädslagsfördelad stamvolym samt bränsleved (429-3)

Handelssortiment: 429-3

Site: Skog

Mottagningsplats: 01000

Transportslag: Ingen transport
Sökordning: 1
Mättningsflödesansvarig: 08990-00000
Operation: MTJ-200008

Stamvolym (429-4)

Handelssortiment: 429-4
Site: Skog
Mottagningsplats: 01000
Transportslag: Ingen transport
Sökordning: 1
Mättningsflödesansvarig: 08990-00000
Operation: MTJ-200008

Generell parameter

Under Generella parametrar/Lager ska fältet Site sättas till värdet Skog och fältet Lagerställe skördarmätning sättas till värde 01000.

Skapa förutsättningar för ersättningsgrundande skördarmätning

Detta behöver göras för varje företag som ska kunna genomföra och redovisa affärer med skördarmätning som ersättningsgrund.

Mottagare

Företaget måste läggas upp som giltig mottagare på mottagningsplats 01000 (Skog). Räcker att företaget på huvudnivå (HKOD-00000) läggs till som mottagare.

Mätande företag

Företaget måste läggas upp som mätande företag. Räcker att företaget på huvudnivå (HKOD-00000) har organisationstyp Mätande företag.

Erbjuden mätningstjänst

Företaget, i egenskap av mätande företag, måste skapa erbjuden mätningstjänst på mätplats 01000MA (Skog) för den branschgemensamma mätningstjänst (se ovan) som motsvarar den redovisningsmodell som avses användas.

Redovisningshänvisning

Företaget måste skapa en redovisningshänvisning för respektive modell som företaget gör affärer enligt följande.

RH 1

Handelssortiment: 429-1
Förste köpare: HKOD-00000
Mottagare: HKOD-00000
Mottagningsplats: 01000
Kontraktskedjestyrning: Ingen
Kollektiv: Nej
Befraktare: Valfri (ingen betydelse)
Transportslag: Ingen transport

RH 2

Handelssortiment: 429-2
Förste köpare: HKOD-00000
Mottagare: HKOD-00000
Mottagningsplats: 01000
Kontraktskedjestyrning: Ingen
Kollektiv: Nej
Befraktare: Valfri (ingen betydelse)
Transportslag: Ingen transport

RH 3

Handelssortiment: 429-3
Förste köpare: HKOD-00000
Mottagare: HKOD-00000
Mottagningsplats: 01000
Kontraktskedjestyrning: Ingen
Kollektiv: Nej
Befraktare: Valfri (ingen betydelse)
Transportslag: Ingen transport

RH 4

Handelssortiment: 429-4
Förste köpare: HKOD-00000
Mottagare: HKOD-00000
Mottagningsplats: 01000
Kontraktskedjestyrning: Ingen
Kollektiv: Nej
Befraktare: Valfri (ingen betydelse)
Transportslag: Ingen transport

Lägga upp affärerna

Exempel på affärsledskedja:

Skogsägare <-> skogsbolag distrikt <-> skogsbolag virkesenhet <-> sågverk, massabruk

Affärer med industrimätning

Lägg upp affärerna som ska bygga på industrimätning först.

Skapa köparekontrakt (KK), kontraktskedja (KE) och redovisningshänvisning (RH) på sedvanligt sätt.

skogsbolag virkesenhet ->**KK1**<- sågverk

KE1(KK1)

RH1(timmer, sågverk, KE1)

skogsbolag virkesenhet ->**KK2**<- massabruk

KE2(KK2)

RH2(massaved, massabruk, KE2)

Skapa sedan förstaledskontrakt (FLK) och avtalsobjekt (AO), samt aktivera dessa.

skogsbolag distrikt (eller valfri överliggande nivå) ->**FLK1(AO1)**<- skogsbolag virkesenhet

VIKTIGT att köparen i detta förstaledskontrakt är under samma juridiska enhet som köparen i ledet med skogsägaren, vilken också kommer betraktas som uppdragivare i produktionsunderlaget.

I detta förstaledskontrakt väljs ersättningsgrund Industrimätning på raderna.

VIKTIGT att inte påbörja produktionsprocessen förrän affären mot skogsägaren med skördarmätning är uppsatt och mätorder är genererad.

Affär med skördarmätning

Prisvillkor

Förstaledskontrakt och avtalsobjekt

När ovanstående är klart, skapa affären mot skogsägaren.

Skapa förstaledskontrakt (FLK) och avtalsobjekt (AO). **Vänta med aktivering** av avtalsobjekt tills du är säker på att allt är korrekt ifyllt (se nästa kapitel).

skogsägare ->**FLK2(AO2** med referens till AO1)<- skogsbolag distrikt

I detta förstaledskontrakt skapas en rad med ersättningsgrund Skördarmätning och för den raden väljs ett handelssortiment enligt en redovisningsmodell.

Viktiga saker att tänka på i förstaledskontraktet:

- Förstaledskontraktet måste vara av typen Handelssortiment.
- ”AO avser industri” ska vara Nej.
- Endast en sortimentsrad

- En av fyra möjliga handelssortiment.
- Måttslag ska vara m3f
- Ersättningsgrundande mätning ska vara Skördarmätning
- Ange inte Stockmätning eller Kvalitetsklassning

Viktiga saker att tänka på i avtalsobjektet:

- I avtalsobjektet (exempel AO2) är det **VIKTIGT** att komma ihåg att lägga in **rätt referens** till AO för industrimätningen (exempel AO1). Detta för att mappningen mot mätorder (se nedan) ska fungera eftersom produktionsrapporteringen sker på avtalsobjektet för industrimätning (exempel AO1).
- Avlägg och koordinater krävs för att lösningen ska fungera, men har ingen verksamhetsmässig betydelse

När avtalsobjekt (och förstaledskontrakt) aktiveras sker en destinerings med automatik och det skapas en mätorder för ersättningsgrundande skördarmätning. Denna mätorder används för att generera mätresultat, enligt vald redovisningsmodell, från produktionsrapporterade skördarfiler.

Produktionsrapportering

Se till att skördarna är godkända i maskinregistret.

Byta ersättningsgrund till industrimätning

Blir svårare och svårare att byta ersättningsgrund ju längre processen gått. Nedan beskrivs ett antal sådana tidpunkter i processen och hur det går till att byta.

Inträffar fel där ersättningsgrund behöver bytas behövs kontakt tas med kundservice som har dialog med tredje gradens kundservice (tjänsteutvecklare på redovisa och produktion).

Före denna tidpunkt är det enkelt

Förstaledskontrakt mot skogsägare är skapat och aktiverat, men utan sortimenttrader.

Avtalsobjekt mot skogsägare är inte ännu aktiverat.

Avtalsobjekt mot industri är inte ännu aktiverat.

Lösning

Lägga upp ”industrisortiment” på förstaledskontrakt.

Skapa avtalsobjekt för produktionsrapportering på detta förstaledskontrakt.

Vid denna tidpunkt är det ganska enkelt

Förstaledskontrakt mot skogsägare skapat och aktiverat med en 429-n sortimentsrad.
Avtalsobjekt mot skogsägare är inte ännu aktiverat.
Avtalsobjekt mot industri är inte ännu aktiverat.

Lösning

Förstaledskontrakten med 429-n rader mot skogsägaren används inte.
Skapa nytt förstaledskontrakt och avtalsobjekt med "industrisortiment", mot detta produktionsrapporteras det.

Vid denna tidpunkt är det ganska enkelt

Förstaledskontrakt mot skogsägare skapat och aktiverat med en 429-n sortimentsrad.
Avtalsobjekt mot skogsägare är aktiverat.
Avtalsobjekt mot industri är aktiverat.
Mätorder skapad.
Produktionsrapportering har inte påbörjats.

Lösning

Avsluta avtalsobjekten mot skogsägare och industri. Detta innebär att alla kopplade Mätorder avslutas.
Skapa nytt förstaledskontrakt och avtalsobjekt med industrimätning mot skogsägare.
Destinera alla sortiment.
Gör nytt produktionsunderlag mot det nya avtalsobjektet.

Efter denna tidpunkt blir det komplicerat

Produktionsrapportering påbörjad.
Ingenting ännu inkört och inmätt vid industri.

Lösning

Makulera alla ers. gr. skördarmätningar. Det finns ingen byggd funktionalitet för kund att själv makulera ers.gr. skördarmätningar, kund måste kontakta kundservice.
Avsluta avtalsobjekten mot skogsägare och industri. Detta innebär att alla kopplade Mätorder avslutas.
Skapa nytt förstaledskontrakt och avtalsobjekt med industrimätning mot skogsägare.
Destinera alla sortiment.
Gör nytt produktionsunderlag mot det nya avtalsobjektet.
Märk om alla vältor till det nya avtalsobjektet.
Korrigera produktionsresultat mot det nya avtalsobjektet.

Efter denna tidpunkt blir det väldigt komplicerat

Produktionsrapportering påbörjad.

Inmätning vid industri påbörjad. Denna måste slutföras innan ev. vidare åtgärd. Stoppa inmätning så tidigt som möjligt för att underlätta manuell korrigering av mätdata.

Lösning

Makulera alla ers. gr. skördarmätningar. Det finns ingen byggd funktionalitet för kund att själv makulera ers.gr. skördarmätningar, kund måste kontakta kundservice. Avsluta avtalsobjekten mot skogsägare och industri. Detta innebär att alla kopplade Mätorder avslutas.

Skapa nytt förstaledskontrakt och avtalsobjekt med industrimätning mot skogsägare. Destinera alla sortiment.

Gör nytt produktionsunderlag mot det nya avtalsobjektet.

Märk om alla vältor till det nya avtalsobjektet.

Korrigerera produktionsresultat mot det nya avtalsobjektet.

Makulera alla mätresultat råvara och transport, leverans för leverans. Det finns inget kundgränssnitt för denna funktion, kund måste kontakta kundservice. Kundservice har gränssnittet MPS till förfogande för att skapa nya mätresultat (manuellt skriva in mätdata av de makulerade) mot nytt avtalsobjekt/mätorder samt transportuppgifter.

Byta ersättningsgrund från industri- till skördarmätning

Beslut att Biometria inte ska stödja en process för att kunna ersätta industrimätning med skördarmätning i efterhand.

Däremot går det relativt enkelt att byta så länge produktion inte startat, då i enlighet med beskrivning ovan från skördar- till industrimätning.